וליעבד זהב כל דהו [א] קמ"ל: חצי לוג שמן לתודה: תניא רבי עקיבא אומר מה תלמוד לומר בשמן בשמן שני פעמים אילו לא נאמר אלא בשמן אחד הייתי אומר הרי הוא ככל המנחות ללוג עכשיו שכתב בשמן בשמן הוי ריבוי אחר ריבוי ואין ריבוי אחר ריבוי אלא למעט מיעטו הכתוב לחצי לוג ריבוי אחר ריבוי חד ריבוי הוא אלא אילו לא נאמר בשמן כל עיקר הייתי אומר הרי הוא ככל המנחות ללוג עכשיו שנאמר בשמן בשמן הוי ריבוי אחר ריבוי ואין ריבוי אחר ריבוי אלא למעט מיעטו הכתוב לחצי לוג יכול יהא חצי לוג זה מתחלק לשלשת מינין לחלות ולרקיקין [ב] ולרביכה כשהוא אומר בשמן ברביכה שאין ת"ל ריבה שמן לרביכה הא כיצד [א]מביא חצי לוג שמן וחוציהו [א][חציו] לחלות ולרקיקין וחציו לרביכה אמר לו ר' אלעזר בן עזריה עקיבא [ג]אם אתה מרבה כל היום כולו בשמן בשמן איני שומע לך אלא [ב]חצי לוג שמן לתודה [ג]ורביעית שמן לנזיר [ד]ואחד עשר יום שבין נדה לנדה הלכה למשה מסיני: בלוג היה מודד: ת"ר [ג] במצורע עני כתיב [א] [1]עשרון בלול ולוג לימד על עשרון שטעון לוג דברי חכמים רבי נחמיה ורבי [ד] אליעזר אומרים אפי' מנחה של ששים עשרונים אין לה אלא לוגה שנאמר [1]למנחה ולוג שמן ורבי נחמיה ור' אליעזר (בן יעקב) האי עשרון בלול ולוג מאי עבדי ליה ההוא לגופיה [ה] דקא אמר רחמנא לייתי חד עשרון ואידך לגופיה לא צריך מדגלי רחמנא גבי מצורע [ו] ג' קרבנות וג' עשרונות הכא דחד קרבן חד עשרון ואידך איצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל וחס רחמנא עליה לאתויי בדלות אימא לא ליבעי [ז] מינה כלל ואידך לגמרי לא אשכחן ורבנן האי למנחה ולוג שמן מאי עבדי ליה ההוא למתנדב מנחה שלא [ה]יפחות מדבר הטעון לוג ומאי ניהו עשרון ואידך תרתי שמעת מינה: ששה לפר ארבעה לאיל שלשה לכבש: מנלן דכתיב [2]ונסכיהם חצי ההין יהיה לפר הין תריסר לוגי הויין דכתיב [3]שמן זית הין וכתיב [4]שמן משחת קדש יהיה זה לי לדורותיכם [ג]זה בגימטריא תריסר הויין: שלשה ומחצה למנורה חצי לוג לכל נר: מנא הני מילי [ז]דתנו רבנן [5]מערב עד בקר [ו]תן לה מדתה שתהא דולקת והולכת מערב עד בקר דבר אחר מערב עד בקר אין לך עבודה שכשירה מערב עד בקר אלא זו בלבד ושיערו חכמים חצי לוג מאורתא ועד צפרא איכא דאמרי מלמעלה למטה שיערו ואיכא דאמרי ממטה למעלה שיערו מאן דאמר ממטה למעלה שיערו התורה [ה]חסה על ממונן של ישראל ומאן דאמר ממעלה למטה שיערו [ו]אין עניות במקום עשירות: **מתני'** [ז]מערבין נסכי פרים בנסכי אילים נסכי כבשים בנסכי כבשים של יחיד בשל ציבור של

תוספות

וליעבד זהב כל דהו. ולא ליעבד זהב טהור ולפי זה גרסינן לעיל שיהא כולו זהב טהור ואי גרסינן הכא וליעביד כל דהו אתי שפיר אע"ג דלא גרסי' לעיל טהור אלא שיהו כולן זהב: [פ] **חד** ריבוי הוא. דחד בשמן קאמר דאיצטריך לגופיה דטעון שמן ככל המנחות ללוג תימה דכי האי גוונא קרי ריבוי אחר ריבוי לעיל בהקומץ רבה (דף לד.) דתניא מזוזות שומע אני מיעוט מזוזות שתים כשהוא אומר מזוזות בפרשה שניה שאין ת"ל הוי ריבוי אחר ריבוי: **חצי** לוג לכל נר ונר. תימה למה היה צריך לקדש השמן בכלי שרת: **אין** לך עבודה שכשרה מערב ועד בוקר אלא זו בלבד. צריך ליישב הקטרת אברין ותרומת הדשן ויש לפרש דלא דמי להקטרת אברים מתחלת מבעוד יום כדאמר בפרק ר' ישמעאל (לעיל עב.) דחביבה מצוה בשעתה ותרומת הדשן לא מתחלא משקיעת החמה: **ושיערו** רבנן חצי לוג מאורתא ועד צפרא. ואם משתייר מן השמן בתקופת תמוז לא חיישינן ובירושלמי אמרינן דבימות הקיץ היו עושין פתילה גסה ובימות החורף פתילה דקה ומיהו כששיערו מתחילה שיערו בפתילה בינונית: **אין** עניות במקום עשירות. ואף על פי שיכול לשער בשמן של חול מ"מ אין עניות במקום עשירות:
כלנן

רש"י

מת"ל בשמן בשמן שני פעמים. חלות מצות בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן (ויקרא ז): **חד ריבויא**[ב]. דחד בשמן צריך לגופיה ואידך בשמן חד ריבויא לחוד: **הרי הוא ככל המנחות ללוג.** דלא מצינו חלות ורקיקין בלא שמן: **עכשיו שנאמר בשמן בשמן.** דלא נצריכי כלל: **מתחלק לג' מינין.** בשוה שיתן כבילה לכל מין ומין: **כשהוא אומר בשמן ברבוכה שאין ת"ל.** שהרי מצינו שמן ברבוכה בחביתין דכתיב על מחבת בשמן תעשה מורבכת (ויקרא ו): **ריבה שמן ברבוכה.** שיתן בה שמן יותר מבשאר המינין: **הלכה למשה מסיני.** הוא דחציו לחלות וחציו לרבוכה ולאו מקרא אתי: **ת"ר ועשרון סלת אחד בלול בשמן למנחה ולוג שמן וגו'.** במצורע [ט] כתיב לימד על עשרון שיהא כל עשרון סלת טעון לוג שמן: **אפילו מנחה של ששים עשרון אין לה אלא.** לוג של שמן דהכי נבללות כדאמר לקמן (דף קג:) ששים עשרון נבללין בכלי אחד ששים ואחד אין נבללין: **שנאמר למנחה.** כלומר כמה שתהא המנחה גדולה אין לה אלא לוג שמן [י]: **מצורע.** עשיר שמביא ז) [שלש] קרבנות מביא שלשה עשרונות למנחה הכי נמי בעני דלא מייתי אלא חד ח) קרבן לאשם [יא] בחד עשרון סגי כי איצטריך קרא לכדאמרן ללמד על עשרון שטעון לוג: **ואידך.** רבי אליעזר בן יעקב אומר אפי' הכי איצטריך לגופיה ס"ד וכו': **לגמרי.** זבח בלא מנחה כלל לא אשכחן ולא מצית למימר להכי איצטריך: **ורבנן.** לית להו האי סברא דאפי' מנחה של ס' עשרון אין לה אלא לוג אחד: **האי למנחה**[יב]. צריך דכל מנחה אינה פחותה מעשרון: [יג] **ששה.** לוגין יין ושמן לפר דכתיב (במדבר כח) חצי ההין יהיה לפר ושמן דכתיב (שם טו) בלול בשמן חצי ההין וארבעה לוגין יין ושמן לאיל דכתיב (שם כח) ושלישית ההין לאיל והוא הדין לשמן: **זה בגמטריא תריסר הוי.** ואי קשיא לך אימא תריסר רביעית הא לא קשיא דלא אשכחן מדאורייתא מדה פחותה מלוג להכי אמרי' י"ב לוג: **שכשר מערב ועד בקר.** שתהא כשרה אחר תמיד בין הערבים ואחר כל העבודות אלא זו: **ושיערו חכמים חצי לוג מאורתא.** והיכי שיערו איכא דאמרי מלמעלה למטה שיערו שבתחלה נתנו [יד] שמן בנר ונשתייר בבקר ובלילה השני פחתו עד ששיערו הדבר שלא היה צריך יותר מחצי לוג אפילו בליל ארוך וכן נותן אפילו בליל קצר ומה שנשתייר בבוקר זורק לחוץ. ואיכא דאמר בקיץ היה עושה פתילה עבה ובחורף הוה פתילה דקה כדי שיכלה בקיץ נמי בבקר. ולמ"ד ממטה למעלה שבתחלה נתנו רביעית ועמדו שם וראו שאין סיפוק ושוב הוסיפו עד חצי לוג: **מאן דאמר ממטה למעלה התורה חסה על ממונן של ישראל.** שאילו היה נותנין בו לוג לכתחלה ומה שמשייר למחר היו שופכין לחוץ איכא חסרון: **אין עניות במקום עשירות.** אין חוששין במה ששופך לחוץ: **מתני' מערבין נסכי פרים.** האי [טו] מיין ט) ושמן קאמר והכי קאמר מערבין מיין נסכי פרים ביין נסכי אילים ואע"ג דלפר אית ליה שלשה עשרון סלת וחצי ההין יין ושמן ולאיל ב' עשרון סלת ושלישית ההין יין וכן שמן אעפ"כ מערבים זה בזה משום דשניהם בלילתן שוה דלתרווייהו איכא שני לוגין לעשרון דהאיל כתיב שלישית ההין לאיל דהיינו ד' לוגין [טז] וה"ה לשמן [וכתיב י) שני עשרונים ובפרים כתיב חצי הין דהיינו ששה לוגין וה"ה שמן] וכתיב כ) שלשה עשרונים לפר דהיינו ב' לוגין לעשרון וכיון דבלילתן שוה משום הכי מערבין נסכיהן: **ומערבין נמי נסכי כבשים בנסכי כבשים.** כגון [יז] בנסכי מוספין משום דתרווייהו בלילתן רכה דבשניהן יש ג' לוגין שמן לעשרון דכתיב (שם כח) ועשרון לכבש וכתיב (שם) ורביעית ההין לכבש יין דהיינו ג' לוגין וכן שמן וכן נמי מערבין נסכי כבשים של יחיד בנסכי כבשים של צבור

רש"י כת"י

כל דהו. [אינו מזוקק] קמ"ל: **בשמן בשמן.** גבי תודה ל) חלות בלולות בשמן מצות משוחות בשמן מ): **חד ריבויי הוא.** [ושמן] קמא איצטריך [דטעון] שמן ככל המנחות: **אלא אימא אילו לא נאמר בשמן כל [עיקר הייתי] אומר.** דלא גרע משאר מנחות: **יכול יהא מתחלק [חצי לוג].** השמן לכל מין ומין [מלבד] שבחמך לא היה נותן: **כשהוא אומר בשמן ברבוכה.** דכתיב נ) והקריב על זבח התודה חלות מצות בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן וסלת מרבכת חלות בלולות בשמן. ועד השתא הוה דריש בשמן קמא והשתא דריש שמן דסיפא דקרא: **איני שומע לך.** דלהוי ריבוי אחר ריבוי דחד איצטריך לגופיה: **אלא חצי לוג שמן לתודה.** (לכולה) [לכל המינין]: **(ושליש) [ורביעית] השמן.** לכל [לחמי נזיר]: **וי"א יום שבין נדה לנדה.** שבין סוף נדה לתחלת נדה שלאחר שכלו שבעת ימי נדה שהאשה נדה שוב אינה מתחלת להיות נדה עד י"א יום ואפי' אם ראתה דם זיבה היא ואם אינה רואה באותן י"א יום אלא יום אחד או (או) ב' ימים רצופין או אפי' שלשה ימים שאינם רצופין כגון יום טמא ויום טהור הויא שומרת יום כנגד יום וטובלת ליום המחרת ואם שלשה ימים ראתה רצופים הויא (זיבה) [זבה] ובעיא ספירה שבעה וקרבן אבל לאחר י"א יום אם רואה דם נדה היא ואם רואה יום ראשון שומרת ששה ימים והוא ואם כל ז' ראתה ופוסקת לערב טובלת מיד ואינה צריכה ספירה שבעה וקרבן מן התורה אבל בנות ישראל הן החמירו על עצמן שאפילו רואה טיפת דם כחרדל יושבת עליו שבעה נקיים ס) ולאחר כמה שנים קבלו עליהן דבר זה: **ועשרון.** סולת אחד בלול בשמן למנחה ולוג שמן. במצורע עני כתיב ודרשי ליה מר כי טעמיה ומר כי טעמיה: **למנחה.** ואפי' גדולה: **לגמרי לא אשכחן.** דלפטור מקרבן עשיר וכיון דקרבן עשיר ג' עשרונות עני מיהא חד בעיא: **אין לך עבודה שכשרה.** משקיעת החמה ואילך עד בוקר: **אלא זו בלבד.** הדלקת נרות: **מלמעלה למטה שיערו.** למעלה מחצי לוג אי בעי לייתי לא מייתי אבל למטה לא דאין עניות במקום עשירות: **מלמעלה למטה שיערו.** כששיערו מדת חצי לוג לכל נר כך עשו בתחלה הביאו לוג שלם לנסות ודלק כל הלילה וגם היום וחזר ליל שני והביאו שני שלישי לוג ועדיין דלק יותר מאור הבקר וכן עשו כמה לילות עד שהביאו חצי לוג ודלק כשיעור הלילה ולא נסו מלמטה למעלה דאין עניות במקום עשירות: **ומ"ד מלמטה למעלה שיערו.** בתחלה רביעית הלוג ולא דלק אלא חצי הלילה ליל שני הוסיפו וכן כמה לילות עד ששיערו חצי לוג ללילה אבל מלמעלה למטה לא לפי שמה דניתותר בנר אין לו תקנה אלא לשפוך והתורה חסה על ממונם של ישראל: **מתני' מערבין נסכי פרים.** מנחת נסכי פרים במנחת נסכי אילים לפי שבלילת שתיהן שוה שני לוגין לעשרון דקתני לעיל [פח.] ששה לוגין לפר וסולת הוו להו שלשה עשרונים כדכתיב [במדבר טו] והקריב על בן הבקר (קרבן) [מנחה] סולת ג' עשרונים לפר (בלולות) [בלול] בשמן חצי ההין דהיינו ששה לוגין ולאיל ד' לוגין וסולת שני עשרונים לאיל: **נסכי כבשים.** ג' לוגין לעשרון דכתיב ע) עשרון אחד לכבש האחד וכתיב [שמות כט] בלול בשמן כתית רביעית ההין דהיינו ג' לוגין:

מאי קאמר אות ד' נמחק: ו] מצורע עשיר: ז] ליבעי מנחה: ח] ריבוי הוא: ט] במצורע עני: י] שמן ואידך לא איצטריך מדמצורע עשיר שמביא שלש והד"א: יא] לאשם עשרון אחד סגי ותיבת בחד נמחק: יב] למנחה מאי עבדי ליה: יג] עשרון הס"ד ומה"ד תרתי ש"מ דבין מנחה גדולה של ס' ובין מנחה קטנה של עשרון אין לה אלא לוג: יד] נתנו לוג: טו] תיבת האי נמחק: טז] לוגין לעשרון: יז] כגון נסכי תמידין בנסכי:

עין משפט נר מצוה

יד א ב מיי' פ"ט מהל' מעה"ק הלכה כ:
טו ג מיי' פ"ח מהלכות נזירות הלכה א ופ"ט מהל' מעה"ק הלכה כג:
טז ד מיי' פ"ו מהלכות איסורי ביאה הל' ג:
יז ה מיי' פי"ב מהלכות מעה"ק הלכה ה ופי"ז הלכה יד:
ו [מיי' פ"ג מהלכות תמידין הלכה יא]:
ז [מיי' פ"י שם הלי"ט]:

רבינו גרשום

אותה לרבות מלקחיה ומחתותיה והיינו קשיא דר' נחמיה א) דאמר ר' נחמיה: ליעביד זהב כל דהו לפי נרות ולא טהור קמ"ל דצריך [זהב טהור]: מה ת"ל בשמן בשמן חלות מצות בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן: חד ריבוי הוא ולא תרי דחד בשמן צריך לגופיה ואידך בשמן הוי חד ריבוי: כשהוא אומר בשמן ברבוכה שאין ת"ל שהרי נאמר שמן ברבוכה בחביתין דכתיב על מחבת בשמן תעשה מורבכת. הלכה למשה מסיני היא דמתחלק בשוה לג' מינין ולא בעיא קרא: ואפילו מנחה של ס' עשרונים כדתנן בפ' המנחות והנסכים מתנדב אדם מנחה של ס' עשרון כו' עשרון סולת אחד בלול בשמן למנחה ולוג שמן גבי מצורע עני כתיב: לגמרי לא אשכחן. זבח בלא מנחה: ואידך תרתי שמעת מינה בין מנחה גדולה של ס' בין מנחה קטנה של עשרון: שלשה ומחצה למנורה אין מכלל ז' מדות אלא אגב דחשיב לוגין דפר ואיל וכבש חשיב נמי דמנורה: אין לך עבודה שכשרה מערב עד בקר ולא ביום אלא זו: אית דאמר מלמעלה למטה שיערו שבתחלה נתנו לוג וודאי שנשתייר בבקר ובלילה השני פיחתו עד ששיערו הדבר שאין צריך יותר מחצי לוג אפילו לליל הארוך מאן דאמר מלמעלה למטה שיערו קסבר אין עניות במקום עשירות ולא חששו על מה שנשתייר בשחרית מן הלוג שאין ראוי לכלום והא"ה הכי איבעי ליה לשוויי בכל לילה בנר יותר מחצי לוג הרשות בידו ומאן דאמר ממטה למעלה שיערו שבתחלה נתנו פחות מחצי לוג ודאי שידעין צריך עוד שיכוונו שאין צריך יותר מחצי לוג וכן בכל הנרות דמפרקא שיערו הכי ממטה למעלה ש"מ משום דהתורה חסה על ממונן של ישראל ואינו רשאי ליתן בנר יותר מחצי לוג: מערבין נסכי פרים הא נסכי משום ומנחה ויין הכל ביחד קרי נסכין והכי קאמר מערבין נסכי פרים בנסכי אילים אע"פ דלפר אית ליה ג' עשרון סולת וחצי הין שמן וכן יין ולאיל ב' עשרון ושלישית הין שמן וכן יין אעפ"כ מערבין נסכיהן זה בזה הואיל וזה וזה בלילתן רכה דלכל הוי שני לוגין לעשרון ומערבין נמי נסכי כבשים בנסכי כבשים כמו נסכי תמידין במוספין שזה וזה בלילתן רכה ג' לוגין שמן לעשרון וכן נסכי כבשים של יחיד בנסכי כבשים של צבור וכן מערבין נסכי כבש

א) אולי צ"ל דר' נחמיה לדר' נחמיה דאמר לעיל דנותנים לא איתא לה מן הכבר.

שיטה מקובצת

א] דהוו. ס"א א) ואפילו מתכות: ב] ולרבוכה כשהוא אומר בשמן ברבוכה שאין כו' שמן לרבוכה הא כיצד כו' וחוציאו חציו לחלות כו' וחציו לרבוכה: ג] תיבות במצורע עני כתיב נמחק: ד] אלעזר בן יעקב אומרים כו' ור' נחמיה ור' אלעזר בן יעקב האי: ה] לגופיה

מסורת הש"ס

א) ל"ק, ב) זבחים פב. נדה עב:, ג) [הוריות יא: כריתות ה:], ד) פסחים נט. יומא טו. זבחים יא:, ה) [לעיל עו: וש"נ], ו) [זבחים פח: שבת קב: כתובות קו: תמיד כט. לא:], ז) ל"ק, ח) ל"ל קרבן אשם אחד עשרון אחד סגי וכי אלטריך וכו'. ל"ק, ט) ל"ל איין. ל"ק, י) [במדבר טו], כ) [במדבר טו], ל) ויקרא ז, מ) [ל"ל בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן], נ) שם, ס) נדה סו., ע) במדבר כט, פ) עיין בספר קרבן אהרן בפ' נו פ' י"א שמאריך בזה ועי' רש"ק ול"ק,

תורה אור השלם

1. וְאִם דַּל הוּא וְאֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת וְלָקַח כֶּבֶשׂ אֶחָד אָשָׁם לִתְנוּפָה לְכַפֵּר עָלָיו וְעִשָּׂרוֹן סֹלֶת אֶחָד בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שָׁמֶן: ויקרא יד כא
2. וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: במדבר כח יד
3. וְקִדָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ וְשֶׁמֶן זַיִת הִין: שמות ל כד
4. וְאֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִי לְדֹרֹתֵיכֶם: שמות ל לא
5. בְּאֹהֶל מוֹעֵד מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר לִפְנֵי יְיָ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: שמות כז כא

הגהות הב"ח

(א) גמ' ת"ר במצורע עני כתיב ועשרון וגו' בלול וגו' לימד: (ב) רש"י ד"ה חד ריבוי הוא לחד:

מוסף רש"י

בשמן בשמן. גבי רבוכה של תודה במנחות בפ' ב' מדות דכתיב והקריב על זבח התודה וכתיב תלתא בשמן, ותניא אילו נאמר בשמן הייתי אומר כל המנחות ללוג ת"ל בשמן בשמן דחלות ורקיקין, הוי ריבוי אחר ריבוי ואין ריבוי אחר ריבוי אלא למעט, למעטו לחצי לוג. אינו שומע לך. ללמד דבר זה מן המקרא שהלכה למשה מסיני על פה היא שבין נדה לנדה. בין סוף נדה לתחילת נדה שלאחר שכלו ימי נדה אינה חוזרת להיות נדה עד שיעברו י"א יום (נדה עב:). מערב עד בוקר. בנרות כתיב יערוך אותו אהרן ובניו מערב עד בקר תן לה. למנורה מדת שמן כדי שתהא דולקת כל הלילה ושיערו חכמים חצי לוג לכל נר ויש בו כדי להדליק כל הלילה בליל תקופת טבת ויותר בקבלה יותר (יומא טו.). מדתה חצי לוג לכל נר שכך שיערו חכמים לילי תקופת טבת שלא תכבה כל הלילה, ובתמוז וניסן ותשרי אם מדליקין בו היום לא איכפת לן (מנחות יא:). אין לך עבודה שכשירה. כלומר אין לך עבודת יום כשירה אחר הדלקתן דדרים הכי אותו מערב עד בקר (יומא שם) אין לך עבודה מעבודות של בקר כשירה מערב ועד בקר אלא זו בלבד, דהיינו ההדלקה אבל כל עבודות שם אמורות ביום כגון עבודות הזבחים ושאר עבודות (זבחים שם). התורה חסה על ממונן של ישראל. דכתיב (ויקרא יד) וצוה הכהן ופנו את הבית, שלא יטמאו כלי חרס שבתוכו (ר"ה כז. יומא לט. חולין פח:). אין עניות במקום עשירות. לא יעשו הכל על דרך עניות אלא הכל מתחלתן דייש והותר (שבת קב.).

א) נראה דהס"ל לא גרס זהב רק וליעבד כל דהו ועי' בתוספות ד"ה וליעבד:

בללן אלו **בפני עצמן ואלו בפני עצמן [ונתערבו] כשרות.** כרבנן דפליגי עליה דרבי יהודה בהקומץ רבה (לעיל כג.) דלמר מרבי שמעערב בללן יקרב: **ואם** עד שלא **נתערבו פסולות.** דסבירן רבותי לגילה: **והא** מדקתני סיפא **בללן** אלו **בפני עצמן** כו'. תימה מאי קשיא לרבנן מערבין לפני נתערבו נמי לא [ד] וכגון שלא נלל ונכיפה ללא מיימי הכא דאין מערבין אלא משום סיפיקא דבללן אלו בפני עצמן כו' עלה קאי מנסכי כבשים נסכי פרים ואילים אבל לא מיירי בשלא נלל אלא מהא דמקדתני סיפא ונתערבו נללן דיעבד מכלל דמערבין לריפא לכתחילה קתמר: **שאם** אי אתה אומר כן **פסלתו.**

תימה מה כן כבשי עלרת שנתחנו שלא לשמן דתניא בפ' התכלת (לעיל מח.) הלס יוצא והכשר יהלל לאמלי הא כיון דבעי לאם ולא קדש הלאם יפסל וכן תודה שנתחנו שלא לשמה תיפסל כיון דלא קדש הלאם ושלמי נזיר שנתחנו שלא למנותן דקתמר לאין טעונין לא לאם ולא זרוע וכן מפיריס מעות גזילותו ומת דאמר בפ' קמא (לעיל ד:) דמי שלמיס יציא כהן שלמיס ואין טעונין לאם ולרבא ניחא דמשני בשלמא הנך עולות ניכו אי לא חזו לעולת מוקה חזו לשלמי נדבה אלא לעולת נדבה הכא נמי שלמיס ניכו אי לא חזו לשלמי חוקה חזו לשלמי נדבה אלא לנזיר קשיא ואפי' לרבא נמי קשה אלא משום דאיכא למימר דלמא אתי לאיערובי סלת ושמן לכתחלה: [ו] כבש הבא עם העומר: ת"ר [ז] ומנחתו שני עשרונים לימד על כבש הבא עם העומר שמנחתו כפולה יכול כשם שמנחתו כפולה כך יינו כפול תלמוד לומר [ז] ונסכו יין רביעית ההין יכול לא יהא יינו כפול שאינו נבלל עם מנחתו אבל יהא שמנו כפול שנבלל עם מנחתו ת"ל ונסכו כל נסכיו לא יהו אלא רביעית מאי תלמודא אמר רבי אלעזר כתיב ונסכה וקרינן ונסכו [ז] כיצד נסכה דמנחה נסכו דיין מה יין רביעית אף שמן נמי רביעית א"ר יוחנן [ז]אשם מצורע ששחטו שלא לשמו טעון נסכים שאם אי אתה אומר כן פסלתו מתקיף לה רב מנשיא בר גדא אלא מעתה כבש הבא עם העומר ששחטו שלא לשמו תהא מנחתו כפולה שאם אי אתה אומר כן פסלתו [ח]ותמיד של שחר ששחטו שלא לשמו יהא טעון שני גזירין בבהן אחד שאם אי אתה אומר כן פסלתו ותמיד של בין הערבים ששחטו שלא לשמו יהא טעון שני גזירין בשני כהנים שאם אי אתה אומר כן פסלתו [ח] אין ה"נ אלא אמר אביי [ט]חדא מיניהו נקט [י]ר' אבא אמר בשלמא הנך עולות ניגהו אי

[א] אין [א]מערבין נסכי של יום בשל אמש [ב] אין מערבין נסכי בבשים בנסכי פרים ואילים ואם [ב]בללן אלו בפני עצמן ואלו בפני עצמן ונתערבו כשרים אם עד שלא בלל פסול [ג]הכבש הבא עם העומר אע"פ שמנחתו כפולה לא היו נסכיו כפולים: **גמ'** ורמינהו [ד] [ו]והקטירו שלא יערב חלבים בחלבים אמר ר' יוחנן [ה]אם נתערבו קא אמר [ג] [ו]אי הכי ואין מערבין נסכי בבשים בנסכי פרים ואילים [ז] ואפי' נתערבו נמי לא והא מדקתני סיפא בללן אלו בפני עצמן ואלו בפני עצמן ונתערבו כשרין מכלל דרישא לכתחלה קא אמר אמר אביי [ד] ה"ק מערבין יין אם נתערב סלתן ושמנן ויינן לכתחלה לא והתניא במה דברים אמורים בסלת ושמן אבל יין מערבין אלא אמר אביי [ה] ה"ק [ו]היכא דהוקטר סלתן ושמנן מערבין יין לכתחלה היכא דלא הוקטר אם נתערב סלתן בשמן מערבין יין לכתחלה היכא דהוקטר סלתן ושמנן מערבין נמי מערבין יין לכתחלה היכא דלא הוקטר אם נתערב סלתן בשמן אין מערבין יין לכתחלה: [ו] כבש הבא עם העומר: ת"ר [ז] ומנחתו שני עשרונים לימד על כבש הבא עם העומר שמנחתו כפולה יכול כשם שמנחתו כפולה כך יינו כפול תלמוד לומר [ז] ונסכו יין רביעית ההין יכול לא יהא יינו כפול שאינו נבלל עם מנחתו אבל יהא שמנו כפול שנבלל עם מנחתו ת"ל ונסכו כל נסכיו לא יהו אלא רביעית מאי תלמודא אמר רבי אלעזר כתיב ונסכה וקרינן ונסכו [ז] כיצד נסכה דמנחה נסכו דיין מה יין רביעית אף שמן נמי רביעית א"ר יוחנן [ז]אשם מצורע ששחטו שלא לשמו טעון נסכים שאם אי אתה אומר כן פסלתו מתקיף לה רב מנשיא בר גדא אלא מעתה כבש הבא עם העומר ששחטו שלא לשמו תהא מנחתו כפולה שאם אי אתה אומר כן פסלתו [ח]ותמיד של שחר ששחטו שלא לשמו יהא טעון שני גזירין בבהן אחד שאם אי אתה אומר כן פסלתו ותמיד של בין הערבים ששחטו שלא לשמו יהא טעון שני גזירין בשני כהנים שאם אי אתה אומר כן פסלתו [ח] אין ה"נ אלא אמר אביי [ט]חדא מיניהו נקט [י]ר' אבא אמר בשלמא הנך עולות ניגהו אי

להכשירו: **ככבש הבא עם העומר.** דומיא דאשם מצורע דכי היכי דאשם מצורע טעון נסכים ואין שאר אשמות טעונין נסכים כך כבש הבא עם העומר נשתנית ממנחת שאר מנחות דכבשים דלילו שאר כבשים אין טעונין גזיר עשרון חה טעון ג' עשרונות להכי נקט כבש הבא עם העומר: **תמיד של שחר יהא טעון ג' גזירין ככהן אחר.** דדמפרש במסכת יומא (דף כו:) ובעבר עליה ככהן עליה (ויקרא ו) אבל בין הערבים ג' גזירין בג' כהנים כדמפרש ובעבר ועבדו [שם ט]: **אין הכי נמי.** לגרוך למיעבד לה דייקינן כאילו שאתו לאמן מצורע: **אלא אמר אביי.** הא דלא אמרי בשאם מצורע תדלו אשאם שאתו לשמן קרב בלא נסכים כדמשיקבל אבל אשם מצורע דטעון נסכים אילטריך למימר דכי שאתו שלא לי"נ לשמן טעון נסכים: **שאם אי אתה אומר כן.** דטעון נסכים אלא יקריב בלא נסכים: **פסלתו.** מלריבה ע"ג המזבח דלמעוטי לה מזוז ולעולה לה לשמו שלא נסכים אחרים ואין לראות לשחטו לשם נסכים אלו שהרי נתפנה לשמו ולא לשם עולה ואין לרבות לשם נסכים אחרים: **ונסכה.** לשון יחיד משמע שיביא נסכים של קרבן זה כאילו נאמר ונסכו של קרבן זה (פסחים סד:).

רבינו גרשום

של היום בנסכי אותו של אמש כדאמרן מביא אדם זבחו היום ונסכיו למחר: אבל אין מערבין וכו' משום דהללו בלילה עבה והללו בלילה רכה: אע"פ שנתחנו כפולה כדכתיב ומנחתו שני עשרונים שלם: שלא יערב חלבים ה"ה הכי לא יערב נסכים: אמר ר' יוחנן לא תימא דמתניתין מערבין לכתחלה קאמר אלא אם נתערבו קאמר והכי בנסכי פרים הוראל וההחילו לערב מערבין נמי בנסכי אילים אי הכי דקתני ואין מערבין נסכי כבשים בנסכי פרים ואילים ופאילו נתערבו כבשי' (בכבשי') [בפרים ואילים] דיעבד נמי לא והא מדקתני סיפא וכו' אמר אביי רישא (רישא) דמשמע דמערבין לכתחלה ביינן קאמר אם נתערב סולתן ושמנן ויין לכתחלה לא בלא נתערב סלתן ושמנן והתניא בר"א שאין מערבין בתחלה בסלת ושמן אבל יין מערבין לכתחלה בין נתערב סולתן ושמנן בין לא נתערב אלא אמר אביי הא דקתני מערבין יין לכתחלה היכא דהוקטר סלתן ושמנן בלא תערובת היכא דלא הוקטר אם נתערב סלתן מערבין ואם לאו אין מערבין משום גזרה דלמא אתי לערובי סלת ושמן לכתחלה הא לאו משום הא גזירה מערבין יין לכתחלה כדקאמר בריייתא: טעון נסכין שבאשם מצורע כתב נסכים: שאם אי אתה אומר כן פסלתו מעל גבי המזבח שהרי לא ניתוך לרעייה ואינו יכול ליקרב נדבה אבל נסכים מתירין אותו למזבח ולכהנים וצריך אשם אחר להתיר בעלים: בשלמא הנך כבשים והמידין ששחטן שלא לשמן לא צריכי

שיטה מקובצת

[א] אין מערבין. עיין תוספות לקמן (דף צא ע"ב ותוספות חולין דף סג ע"ב): [ב] אמר אבל אין מערבין כו' והשאר נמחק: [ג] ואאילים דאפי': [ד] תיבות ה"ק נמחק: [ה] תיבות ה"ק נמחק: [ו] הכבש הבא עם העומר כו': [ז] ונסכו הא: [ח] פסלתו וכ"ת אין ה"נ הא לא [תשיב להו] אמר אביי: [ט] הכי הא: [י] לך דמערבין נסכים דמתניי': [יא] דכתיב ומנחתו: [יב] כפולה כך ותיבת היא נמחק: [יג] שלא לשמו דטעון: [יד] וכגון שלא בלל. ר"י ל"ד אר"כ היינו סיפא דקתני אם עד שלא בלל פסול: [טו] יוחר כיצד עשנו:

תורה אור השלם

1. וְהִקְטִירוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה לְיְיָ:
ויקרא ג יא
2. וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן אִשֶּׁה לַיְיָ רֵיחַ נִיחוֹחַ וְנִסְכּוֹ יַיִן רְבִיעִת הַהִין:
ויקרא כג יג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מכלל וכו' קשיא לדיוקיה דקתני שלא:

גליון הש"ס

גמ' ותמיד של שחר ששחטו שלא לשמו. עי' לעיל דף מט ע"ב תוס' ד"ה תמיד:

מוסף רש"י

והקטירו. משמע לגזן שלא יערב מנסכים של קרבן זה בנסכים של קרבן אחר (פסחים סד:).

אי לא חזו לעולת חובה קרבי לעולת נדבה אלא הכא אי לא מוקמית ליה במילתיה אשם [א]נדבה מי איכא תניא כוותיה דרבי יוחנן [א]אשם מצורע ששחטו שלא לשמו או [ב]שלא נתן מדמו על גבי בהונות הרי זו עולה לגבי מזבח וטעון נסכים וצריך אשם אחר להתירו:

מתני' כל מדות שבמקדש היו נגדשות חוץ משל כהן גדול שהיה גודשה א] לתוכה [ג]מדת הלח בירוציהן קדש ומדת היבש בירוציהן חול רבי עקיבא אומר מדת הלח קדש לפיכך בירוציהן קדש [ג]מדת היבש חול לפיכך בירוציהן חול רבי יוסי אומר לא ב] משום זה אלא שהלח (א) נעקר והיבש אינו נעקר:

גמ' מני אי [ג]רבי מאיר ג] חד גדוש הוה אי רבנן חדא ומחוק הוה אמר רב חסדא לעולם רבי מאיר ומאי כל מדות כל מדידות: מדת הלח בירוציהן קדש: במאי קא מיפלגי תנא קמא [ד]סבר מדת הלח ד] נמשחה בין מבפנים בין מבחוץ מדת יבש נמשחה מבפנים ולא נמשחה מבחוץ ורבי עקיבא סבר מדת הלח נמשחה בין מבפנים בין מבחוץ מדת יבש לא נמשחה כל עיקר ורבי יוסי סבר אידי ואידי נמשחה מבפנים ולא נמשחה מבחוץ והכא היינו טעמא דלח נעקר ומגווה דמנא קא אתי והיבש אינו נעקר וכי נעקר מאי הוי גברא למאי דצריך קא מכוין אמר רב דימי בר שישנא משמיה דרב זאת אומרת כלי שרת מקדשין שלא מדעת רבינא אמר לעולם אימא לך [ד][ה]כלי שרת אין מקדשין אלא מדעת [ו]וגזרה [ה]שמא יאמרו מוציאין מכלי שרת לחול מותיב ר' זירא [ו][ז]סידר את הלחם ואת הבזיכין לאחר השבת והקטיר את הבזיכין בשבת ה] [ז]פסולה כיצד יעשה יניחנו לשבת הבאה [ח]שאפילו הוא על שלחן ימים רבים אין בכך כלום ואמאי התם נמי לימא גזירה שמא יאמרו מפקידין בכלי שרת פנים אחוץ קא רמית פנים לאו כולי עלמא ידעי חוץ כולי עלמא ידעי [ט]תנן התם מותר נסכים לקיץ המזבח מאי מותר נסכים רבי חייא בר יוסף אמר בירוצי מדות ר' יוחנן אמר כאותה ששנינו [י]המקבל [ח]עליו לספק סלתות מארבע ועמדו ו] בשלש יספק מארבע משלש

רש"י

ואי לא חזו וכו': **אשם נדבה מי איכא.** הילכך לא הותר ליקרב למזבח אלא על ידי נסכים: **מתני' שהיה גודשה בתוכה.** שהיתה גדולה כל כך שכשהיתה נמחקת היה בה עשרון: **מדת היבש בירוציהן חול.** מה שנופל מן הכלי לאחר שנתמלא היינו בירוצין: **אלא שהלח נעקר.** (ב) שהבירוצין נכנסו בכלי ונתקדשו בו ושוב נעקרו ממנו כשנפלו חוץ לפיכך הן קדש דנכנסו בכלי ונתקדשו בו: ז] ובירוצין של יבש אינו נעקר מתוכו של כלי שלא נכנס בתוך הכלי ולא נתקדש בו לפיכך הוא חול: **גמ' מני.** הא דקתני כל המדות היו נגדשות: **אי ר"מ.** דאמר לעיל (ד' פז.) גדוש שבו היה מודד לכל המנחות ח] (כ) מחוק מדה של כהן גדול שהיתה גדולה כ"כ שגודשה בתוכה: ט] **ומחוק הוי.** (ל) ואפילו חד גדוש לא הוה: **ומאי כל מדות.** י] דלא תימא כל המדות שהיו שם היו גדושות דלא היתה אלא אחת גדושה: אלא הכי קתני מתניתין **כל מדידות.** שהיו מודדין בה היו גדושות: **לא נמשחו בחוץ.** לפיכך בירוציהן חול: **רבי עקיבא סבר מדת יבש לא** יא] **נמשחה כל עיקר.** וחול היא לפיכך מה שבפנים בכלי קדושת פה הוא דמקדש ליה הילכך מה דאיצטריך ליה מקדש בירוצין דלא צריך ליה לא מקדש לפיכך בירוציהן חול: **היינו טעמא.** דלח בירוציהן קודש שבירוציהן שלה נעקר מתוך הכלי: **ומגווה דמנא קאתי.** מן הקדש להכי הוי קודש: **למאי דצריך.** למה שבתוך הכלי איכוין למיקדש ולא לבירוצין ואמאי מיקדשי הבירוצין: **שלא מדעת.** שאף ע"פ שלא נתכוין להקדיש הבירוצין קודשין כלי (מ) שרת: **גזירה שמא יאמרו.** דמאן דחזי להנך בירוצין לא קדשי אע"ג דאתו מגוויה דמנא אמרי הכי נמי מוציאין מכלי שרת לחול אבל יבש דלא אתי מגופיה דמנא לא אתו למימר ביה מוציאין מכלי שרת לחול: **סידר את הלחם ואת הבזיכין לאחר השבת.** שלא כמצותו דמצותו היה לסדרו בשבת: **פסולה.** לפי שצריך שיהא הלחם על השולחן ב' שבתות: **כיצד יעשה.** שיהיו כשירין הלחם והבזיכין: **יניחנו.** שלא יקטיר הבזיכין ולא יסלק הלחם עד לשבת שניה הבאה ונמצא הלחם והבזיכין על השולחן ט"ו (נ) ימים ושני ימי שבת שאפילו הוא על השולחן אותן ז' ימים שעד לשבת יותר מדינו אין בכך כלום. הכא נמי ניגזור שלא יניחנו לשבת הבאה שמא יאמרו כשם שאלו אין נפסלין אע"פ ששהו שם יותר מדינן כך מפקידים בכלי שרת כל זמן שרוצה ואין נפסל בלינה: **פנים.** לחם הפנים דהוא בהיכל אמדות קרמית שהן חוץ בעזרה: **פנים לאו כ"ע ידעי.** שכן אירע בזה הלחם אלא הכהנים וכהנים ידעי טעמא דמילתא דכהנים זריזין וליכא למיגזר: **חוץ כ"ע ידעי.** ואיכא למיגזר שמא יאמרו וכו': **לקיץ המזבח.** שקונין מהן עולות ומקיילין בהן את המזבח כשאין שם קרבנות כדי שלא יהא המזבח בטל: **המקבל עליו לספק סלתות.** שקבל מעות מן הגזבר כדי לספק סולת כל השנה וקיבל עליו לתת ארבעה סאין בסלע והוקרו: **ועמדו שלשה.** סאין בסלע נותן ד' סאין כמו שקיבל: (ס) קיבל עליו לתת ג' סאין בסלע והוזלו

תוספות

שני גזירין של שחרית משום דלפני שחיטת תמיד השחר הן משכימין לסדר המערכה לא חשיב אלא העוסקין בשעת התמיד דסידור שני גזירין היה אפילו קודם תרומת הדשן (ג) כדאיתא בסידור המערכה דאביי בפרק אמר להן הממונה (יומא דף לג.) והיינו דאמר בירושלמי בפ"ב דיומא אמר רבי יוחנן לא גזרו על שני גזירין בשחרית פי' שיהו בשעת הקטרת איברים א"ר אסי מתניתין אמרה כן בכל יום קרב בין הערבים באחד עשר ולא אמר בשחרית כלום ומהשתא ליכא למידק מהתם כלל אי הויא בכהן אחד או בשני כהנים ומיהו (ק) יש לדקדק מהא דתניא התם בגמ' ביומא (דף כו:) מנין לתמיד של בין הערבים שטעון שני גזירין בשני כהנים שנאמר וערכו עצים על האש אם אינו ענין לתמיד של שחר שנאמר ובער עליה הכהן עצים בבקר תניהו ענין לתמיד של בין הערבים ואימא אידי ואידי בתמיד של שחר וקאמר רחמנא ניעבד בחד והדר נעביד בתרי אלמא משמע בהדיא דשל שחר בחד משום דכתיב וביער לשון יחיד ושל בין הערבים בתרי משום דכתיב וערכו לשון רבים ועוד תניא התם (דף כו:) בסוף פירקא מי שזכה בתרומת הדשן יזכה בסידור מערכה ובשני גזירי עצים: **ביצד יעשה.** שלא יבא דבר לפסול יניחנה עם הבזיכין לשבת הבאה אי נמי מה יעשה מן הלחם אחר שהוקטרו הבזיכין: **שאפילו** הוא על השולחן ימים [רבים] אין בכך כלום. תימה דבפרק המזבח מקדש (זבחים דף פז.) בעא מיניה רבא מרבה לינה מועלת בראשו של מזבח או אינה מועלת היכי דמי אי דלא ירדו השתא לנו בעזרה אמרת לא ירדו בראשו של מזבח מיבעיא אלא דירדו לשולחן מדמינן לה דתנן שאפי' הוא על השולחן ימים [רבים] אין בכך כלום והשתא הא לא דמי לשולחן דהא אסידרו באחד בשבת קאי משום דכלי שרת אין מקדשין שלא בזמנן כדמוכח בפרק שתי הלחם (לקמן ד' ק.) דדייקינן מהכא ואי ס"ד כלי שרת מקדשין שלא בזמנן ליקדוש וליפסל (י) ואם סידרן בשבת הכי נמי דאם לא סילקן לשבת אחרת היה נפסל בלינה ואהך גופה דאחד בשבת מקשי התם דאי לילה אין מחוסר זמן כי מטי לילה דבי שימשי תיקדוש ותיפסל ומשני רבא בשקדם וסילקו ורב אשי משני אפילו בשלא קדם וסילקו ורב אשי משני אפילו בשלא קדם וסילקו נעשה כמי שסידרו הקוף וא"כ גבי מזבח אפילו מדמית ליה לשולחן נמי תועיל בו לינה וי"ל דלשון שאפי' הוא על השולחן משמע ליה נתינת טעם אההוא דסידרו אחר השבת דלכך לא חיישינן עליה משום דבכל לחם הפנים כמו הנסדר בזמנו אפילו הוא על השולחן ימים (ש) [רבים] אין בכך כלום ומיהו על כרחין לאו טעם גמור הוא דהכא היינו טעמא משום דכלי שרת אין מקדשין אלא בזמנן: **בירוצי** מדות. אע"ג דנתקדשו לוקחין מהן כבשים לעולות קיץ כדפרישית בריש פירקין (דף פח.) (ת) דלב ב"ד מתנה עליהם: **מארבע** ועמדו משלש מספק מארבע. בפ' הזהב (ב"מ דף נז:) מפרש דהאי רבית הקדש היכי דמי כגון שקיבל עליו לספק סלתות מארבע ועמדו משלש דמספק מד' דבחבירו כי האי גוונא אסור ותימה היכי דמי אי דלית ליה סלתות או חיטין שיתחללו עליהן מעות הקדש אפי' בהדיוט שרי דאפי' על הגדיש תנן (שם ד' עב:) פוסק עמו על הגדיש וכי תימא הא דשרי לפסוק עמו על הגדיש היינו בפוסק לפי השער (א) (או) אפי' בשער הלקוטות אבל אי מוזיל טפי אסור אפי' ביש לו והכא גבי הקדש שרי אי אפשר לומר כן דהא בריש הזהב (שם דף מו.) תניא היו חמריו ופועליו תובעים אותו ואמר לשולחני תן לי

רש"י כת"י

אי לא חזו לעולת חובה. חזו לעולת נדבה וכיון דלא עקר שם עולה [מותר] לשנותו [לעולה אחרת] דמעיקרא נמי [לעולה] הוה: **אשם נדבה מי איכא.** אין אשם בא אלא על חטא [או] להתירו למצורע לבא אל המחנה: **מתני' שהיה גודשה בתוכה.** שכשהיה מחוק היה מחזיק כשאר עשרון גדוש: **בירוציהן קודש.** [כלי הלח] נמי איכא גודש: **לא מן השם הוא זה.** כלומר לא זהו טעם של דבר דודאי מדת יבש נמי קדש: **אלא שהלח נעקר.** מה שבשולי הכלי הנופל ראשון כשמוסיפין עליו נעקר ועולה למעלה ונמצא שכבר קדשי הבירוצים בתוך הכלי: **והיבש אינו נעקר.** אלא במקומו עומד הילכך מה שבפנים קדוש ומה שבחוץ לא קדש: **גמ' מני.** הא דקתני כל מדות היבש שבמקדש היו נגדשות דמדקתני חוץ משל כהן הגדול דאמרי' לעיל (ע) דעשרון שלו מחוק היה לדברי הכל מכלל דכל מדת יבש שבמקדש [היו] נגדשות: **אי ר"מ.** דאמר [פז.] שני עשרונות היו שם אחד היה גדוש ותו לא: **ואי רבנן חד.** הוה והוא גופיה מחוק כדאמרי' לעיל (פ) מדר"מ נשמע לרבנן: **כל מדידות.** כלומר כל מדידות שבמקדש שהיו מודדין באותו עשרון כגון דכבש ואיל ופר היו נגדשות: **בין מבחוץ.** שפת הכלי הילכך שפה מקדשה לבירוציהן: **לא נמשחו כל עיקר.** כדקתני ומדת היבש חול מיהו מה שמודדין בו קדוש קדושת הפה וגברא למאי דצריך מקדיש ובירוציהן לא מקדיש דלא צריך להו: **פסולה.** דמחוסרת זמן היא דמשפטה לעמוד על השלחן שבעה ימים ולא עמדה אלא ששה: **יניחוה לשבת הבאה.** י"ג יום: **שאפי' הוא על שלחן ימים רבים.** כגון ששה ימים שעמד על השלחן קודם שבת הבאה: **ואמאי.** אין בכך כלום נהי נמי דאין לינה פוסלת בו לגזור שלא יאמרו: **מפקידין בכלי שרת.** מניחין בכלי שרת דבר הקדוש דכל זמן שהוא בכלי שרת אין נפסל בלינה דהא האי לחם עמד יותר בכדי זמן על השלחן ולא נפסל ואתא לאכשורי דבר הפסול בלינה. מפקידין כעין פקדון שלא יאבד ויפסל כל זמן שהוא שם: **פנים.** סידור לחם הפנים הוא בהיכל: **אחוץ.** מדידות (מונחת) [מנחות] בעזרה וכ"ע חזי להו ואיכא למגזר אבל פנים לאו כ"ע ידעי דעמד שם הלחם כל כך וליכא למגזר: **לקיץ המזבח.** כשהמזבח בטל לוקחין מאותן נסכים כבשים לעולה ומקיילין אותם. ולשון קיץ היינו דבלות כאדם שמביאין לו תאנים לאחר סעודה והכי אמרי' בפ"ק דשבועות [יב:] קיץ כבנות שוח לאדם: **המקבל עליו.** אחד שקבל מעות מן הגזבר וקבל עליו לספק לו סולת למנחות לכל השנה: **מארבע.** סאין בסלע והוקרו ועמדו שלש סאין בסלע מספק מארבע דמעות הקדש קונות דהא (הדיוט) [הקדש] קנו ממנו במעות דכתיב [ויקרא כז] ונתן הכסף וקם לו:

מסורת הש"ס

א) יומא סא: לעיל ה. תוספתא רפ"ט דנגעים, ב) [לעיל נז:], ג) [לעיל פז.], ד) (זבחים פח:) [סוכה נ. סוטה יד: לעיל ז. עח:], ה) [לעיל עט: סוטה ו:], ו) יומא כט: לקמן ק., ז) [עי' רש"י ביומא כט: דלא גרסי' פסולה והעיד ג"כ בשם ר"ח ע"ש], ח) [זבחים פז.], ט) שקלים פ"ד ה"ב כתובות קו:, י) ב"מ נז: שקלים סופ"ד, כ) נ"ל חוץ ממדה של כ"ג שהי' גדולה כ"כ שגודשה בתוכה ומחוק הוי הס"ד והד"א ואח"כ ד"ה חד מחוק ואפי' כו'. נ"ק, ל) נ"א ואפי' לר"מ חד גדוש הוה, מ) נ"ל בכלי, נ) נ"ל י"ד. נ"ק, ס) [שייך לע"ב], ע) דף פז:, פ) שם, צ) [נדל"ל קודש דשון מזבח הפנימי], ק) נ"ל יש למידק. נ"ק, ר) נ"ל אבל אם סידרן כו'. נ"ק, ש) נ"ק, ת) [ד"ה בירוצי], א) נ"ק מ"ז,

הגהות הב"ח

(א) במשנה שהלח (נעקר) תז"מ ונ"ב ס"א נעכר: (ב) רש"י ד"ה אלא שהלח נעקר ונבלל שהבירוצין:

מוסף רש"י

אשם מצורע ששחטו שלא לשמו. כגון לשם עולה או לשם שלמים, ואמר מר כל הזבחים שנשחטו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה (יומא סא:). **וטעון נסכים.** כדין אשם מצורע (לעיל ה.). **וצריך אשם אחר להתירו.** להכשירו, למצורע זה לטהרו לאכול בקדשים (יומא שם) להכשירו, למצורע בקהל (לעיל שם). **כלי שרת אין מקדשין אלא מדעת.** שהעותנו בהן צריך שיתננו לשם כך (סוטה יד:). **והקטיר את הבזיכין בשבת פסולה.** שלא נסדרה בשבת לעמוד שם שבעת ימים כמשפטם והרי הוא מחוסרת זמן [ול"נ דל"ג פסולה דהא מסקנא דשמעתין לא חשיב סידור יום ראשון אלא כסידרו הקוף וכמונח בקופסא דמי ולמה יפסול הלחם בהקטרת הבזיכין והלא לא קידש השלחן ללחם כלל אא"כ פירקו בשבת הבאה ויחזור ויסדרנו, והכי מוכח נמי מדקתני כיצד יעשה אלמא יש תקנה לדבר, וה"נ גרים בפירוש ר"ח איש רומי מתיב רבי זירא וכו' והקטיר הבזיכין בשבת כיצד יעשה וכו' ורבותא הוא דנקיט אע"ג דהקטיר הבזיכין בשבת כמו שרגילין לעשות יביא בזיכין אחרים ויסדר עם הלחם] **כיצד יעשה יניחנו.** על השלחן עד שבת הבאה (יומא כט:). **לאחר השבת.** למחר יניחנו לשבת הבאה. ויעמוד שבועיים על השולחן דכיון דלא נסדר בשבת אין שולחן מקדשו עד שתגיע שבת הבאה ומאותו שבת יכול לשהות שבעה ימים, הילכך לא מיפסל בלינה עד שלאחר שבת שני (לקמן ק.). **מותר נסכים לקיץ המזבח.** פלוני בה במסכת מנחות בפרק שתי מדות רבי חייא בר יוסף אמר בירוצי מדות, שהמספקין סלתות שקבלו מעות הקדש לספק סלתות להקדש במדה מגודשת טופפה אלא מוחקת, והמקריבין מוחק המדה והם מותר נסכים ומוכרים אותן, ור' יוחנן אמר כאותה ששנינו המקבל עליו לספק כל יום השנה להקדש סלתות מארבע סאין בסלע ועמדו משלש שנתייקרו מספק מארבע, והמקבל לספק משלש והוזלו היה שמשנה מותר נסכים לקיץ המזבח (כתובות קו:). **המקבל עליו לספק סלתות וכו'.** הדיוט שקיבל מעות מן הלשכה מן הגזבר לספק סלתות כל השנה למנחות של צבור ארבע סאין בסלע, והוקרו ועמדו משלש סאין בסלע, דאילו הדיוט אסור לפסוק על פירות עד שיצא השער ואפילו הכי לא יצא השער עדיין לארבע, פוסקין (ב"מ נז:).

עין משפט נר מצוה

כג א מיי' פ"ד מהל' מעה"ק הל' ח:
כד ב מיי' פ"ה מהל' מחוסרי כפרה הל"ב ופט"ו מהל' פסוה"מ הלכה יג:
כה ג מיי' פ"ב מהל' כלי המקדש הל"ט ופ"א מהל' כלי המקדש הל"יט:
כו ד מיי' פ"א מהל' כלי המקדש הל"יט:
כז ה מיי' פ"ג מהל' פסוה"מ הל"כ:
כח ו מיי' פ"ה מהל' מעה"ק הל"ט:
ז [מיי' פ"ה מהלכות תמידין הלכה יג ע:]
כט ח מיי' פ"ו מהל' כלי המקדש הל"ט והל' יג:

רבינו גרשום

לא לגזירין ולא מנחה כפולה דאי לא חזי לעולה וכו'. אלא שהלח נעקר. מתוך הלח צפין הבירוצין ועולין למעלה: והיבש אינו נעקר הבירוץ מתוכו ואינו [אלא] צף ולא נכנס בתוך הכלי לפיכך הן חול: תנא קמא סבר מדת יבש לא נמשחה מבחוץ לפיכך אין בירוציה קדש: ור' עקיבא סבר מדת יבש לא נמשחה כל עיקר לפיכך מה שבפנים בכלי קדושת פה מקדש ליה הילכך מאי דצריך ליה מקדיש בירוצה דלא צריך ליה לא מקדש: וכי נעקר מאי הוי גברא למאי דצריך ליה קא מיכוין דליקדיש לבירוצין: גזרה שמא יאמרו כדחזו דהללו בירוצין לא מקדשין כך מוציאין מתוך הכלי שרת לחול: סידר את הלחם ואת הבזיכין לאחר השבת שלא כמצותו והקטיר את הבזיכין בשבת הבאה פסולה לפי שהלחם עם הבזיכין צריכין להיות על השלחן ח' ימים שלימים: כיצד יעשה. ויהיה הלחם כשר והבזיכין: יניחנו. שלא יקטיר הבזיכין עד לשבת הבאה בשניה ונמצא הלחם והבזיכין על השלחן ט"ו ימים: ואמאי לא גזרו שלא ישהה שם כל כך שמא יאמרו כשם שאותו משהין שם כך מפקידין לחולין בכלי שרת: פנים. לחם הפנים דבהיכל אמידות דחוץ בעזרה קרמית פנים לא כולי עלמא ידעי שזה הלחם שהה שם כל כך וליכא למגזר: לקיץ המזבח. שקונין מהן עולות מקיצין המזבח כשהוא בטל שאין שם קרבנות: המקבל עליו לספק סלתות. שלוקח מעות מן הגזבר בשביל לספק סלת לצורך השנה וקבל עליו לתת ד' סאין בסלע והוקרו ועמדו ג' סאין בסלע ומספיק ד' סאין בסלע כמה שקבל עליו. ואותה סאה שנותן להקדש

שיטה מקובצת

א] גודשה בתוכה: ב] לא, ס"א לא מן השם הוא זה אלא: ג] ר' מאיר תרי הוי חד גדוש וחד מחוק אי רבנן: ד] הלח נמשחה וכן צ"ל לקמן: ה] בשבת פסולה: ו] ועמדו משלש מספק: ז] ובירוציהן: ח] המנחות. תרי הוו חד גדוש ואמאי קתני במתני' כל מדות חוץ ממדה של: ט] מה"ד חד ומחוק: י] מדות לא: יא] לא נמשחו: